GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACŢIUNEA ŞI ADMINISTRAŢIUNEA:
BRAŞOVŬ, piaţa mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ḌI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe şése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România şi străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe şése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 francĭ.

ANULŬ XLIX.

SĔ PRENUMERĂ:
la poşte, la librării şi pe la dd. corespondenţĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. şi timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicar

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 83. | Vinerĭ, 11 (23) Aprilie. | 1886.

Braşovŭ 10 Aprilie 1886.

Eară este cestiunea orientală, care face atâta bătaie de capŭ diplomaţilorŭ. Aşa numitulŭ „concertŭ europénŭ“ este încă, ce-i dreptŭ, în deplină funcţiune, pentru ochii lumei marile puterĭ parŭ a' fi de unŭ gândŭ şi parŭ a nu dorì nimicŭ mai fierbinte ca susţinerea păcii. In realitate însĕ contra-acţiunea pe după culise a ajunsŭ la culme şi nu mai póte dura multŭ până ce vorŭ isbucnì flacările într'unŭ colţŭ séu altulŭ alŭ peninsulei balcanice.

Acésta este părerea generală. Ea corespunde pe deplinŭ inclinărei spre pesimismŭ a lumei de astăḍĭ. Sunt cu tóte astea încă destui ómenĭ politicĭ, carĭ privescŭ cu alţĭ ochĭ mai optimisticĭ la desvoltarea lucrurilorŭ în Orientŭ. In direcţiunea acésta publică „Wiener allg. Zeitung“ de Marţĭ unŭ articulŭ asupra cestiunei orientale, a căruia cuprinsŭ credemŭ că va interesa şi pe cititorii noştri.

Cestiunea orientală — ḍice numitulŭ ḍiarŭ — e fórte vechiă, ea îşĭ schimbă cu timpulŭ numai forma. Năvălirile Hunilorŭ, Arabilorŭ. Ungurilorŭ, apariţiunea Mongolilorŭ şi Saracenilorŭ, apoi rĕsbóiele de cucerire ale Osmanilorŭ au fostŭ numai forme alŭ cestiunei orientale. Paralela între aceste înaintărĭ prin atacŭ şi între procesulŭ de discompunere ale imperiului turcescŭ, care pricinuesce Europei atâtea grijĭ, nu prea este potrivită. Sĕ nu uitămŭ însĕ că persónele de căpeteniă ameninţătóre ale actualei cestiunĭ orientale nu mai suntŭ Turcii, ci Ruşii.

Décă s'ar tracta numai de aceea de a împărţi peninsula balcanică cu încetulŭ între naţiunile ce locuescŭ într'însa, atuncĭ problema n'ar fi aşa grea, deşi póte ar pretinde vĕrsare de sânge. Dér în fondŭ stă Rusia, care pe ruinele imperiului osmanŭ voesce sĕ-şĭ ridice o nouă fortăréţă a marelui sĕu imperiu. Marele poporŭ rusescŭ, care a înghiţitŭ cele mai multe ginţĭ din Asia de nordŭ şi de mijlocŭ şi le conduce spre o cultură relativă, acestŭ poporŭ, care în ĕstŭ modŭ apĕră Europa în contra repeţirei tristelorŭ evenimente din timpullorŭ vechĭ, ne ameninţă acum pe noi, deşi într'unŭ modŭ mai puţinŭ îngrozitorŭ.

Este cestiunea ruséscă, care ne neodihneşte pe noi Apusenii. Ea representă forma cea mai slabă a pericolului ce ne-a ameninţatŭ întotdéuna dela rĕsăritŭ şi dela nordŭ.

De aprópe 80 de anĭ sêmte Europa necesitatea de a apĕra în contra Rusiei peninsula, alŭ cărei punctŭ principalŭ este Constantinopolulŭ. Inaintarea Rusiei peste graniţele, ce constitue Dunărea şi Caucasulŭ, s'a făcutŭ în numele liberării popórelorŭ de aceeaşĭ credinţă, adevĕratulŭ ei scopŭ a fostŭ însĕ câştigarea Constantinopolului. Lapta acésta, purtată în nesfêrşite intrigĭ şi campanii sângeróse, căreia Românii, Sêrbii şi Bulgarii au sĕ-i mulţăméscă de faptŭ liberarea lorŭ de subŭ stăpânirea barbară a Turciei, se póte privi ca a doua periodă a înaintării Rusiei contra Turcilorŭ.

Prima periodă a adusŭ cu sine cucerirea litoralului nordicŭ alŭ Mărei negre; a doua periodă aduse Ruşilorŭ ca câştigŭ numai o bucată din Armenia, pe lângă acésta însĕ îi aduse câştigulŭ moralŭ de-a păşi ca anteluptătorŭ alŭ unei marĭ rasse şi confesiunĭ, şi a ocupa astfelŭ o posiţiune însemnată în Europa.

Perioda a doua s'a terminatŭ deja cu tractatulŭ dela Berlinŭ şi puţinĭ au observatŭ atuncĭ, că rolulŭ Rusiei ca eliberătóre s'a sfêrşitŭ, că ea adusese popórele balcanice până la acelŭ punctŭ, ca sĕ-şĭ apere cu gelosiă independenţa şi faţă cu eliberatorulŭ.

Ultima crisă bulgară a dovedit'o acésta pe deplinŭ şi este naturală iritaţiunea ce-a produs'o ea în Rusia. Dinaintea unei strălucite epoce a căḍutŭ cortina.

Cei din Petersburgŭ, au comisŭ imprudenţa de a le arăta Bulgarilorŭ, că Rusia i-a eliberatŭ numai, pentru de a-i folosì ca vasalĭ şi credinţa lorŭ în amiciţia Rusiei s'a slăbitŭ. Unŭ principe, care vrea sĕ fiă independentŭ în tóte privinţele domnesce aḍĭ în Sofia.

Intre Rusia şi statele balcanice esistă aḍĭ mai multe puncte de despărţire, decâtŭ de unire. Ruşii, Bulgarii şi Grecii voescŭ toţĭ sĕ aibă Constantinopolulŭ, ba Bulgarii şi Grecii mai bine voescŭ sĕ-lŭ scie în posesiunea Turcilorŭ decâtŭ sĕ-lŭ véḍă rusescŭ, căcĭ atuncĭ Ruşii arŭ deveni fără îndoială stăpânii lorŭ. Dér şi atuncĭ décă Rusia arŭ renunţa la Constantinopolŭ şi s'ar mulţumi cu Skutari, popórele peninsulei balcanice arŭ fi ameninţate.

Europa nicĭ nu póte concede, ca Asia mică sĕ devină ruséscă, tocmai aşa precum nu póte suferì ca Românii, Bulgarii şi Grecii sĕ devină vasalii Rusiei.

Totŭ ce ar puté Europa concede este o întregire a posesiunilorŭ armene ale Rusiei prin câştigarea Erzerumului.

Décă Europa şi mai alesŭ Anglia îşĭ va îndeplini problema „Wr. Allg. Zeitung“ e de părerea, că acţiunea distrugătóre a Rusiei în contra imperiului osmanicŭ va fi paralisată. „Dér,“ a adauge ea, „se póte sĕ urmeze o esplosiune décă Rusia ar voì sĕ nimicéscă desvoltarea lucrurilorŭ nefavorabilă ei, prin forţarea unui rĕsboiŭ.“

Causele nĕcazurilorŭ nóstre locale.

Dela pólele Heniului, 1886.

(Urmare.)

Şi cine pórtă óre vina] pentru demoralisarea şi destrăbălarea poporului românŭ din graniţa de odinióră?

In mare parte numai tu, iubită inteligenţă, care eşindŭ din coliba ţĕranului românŭ, trecêndŭ prin şcolĭ susţinute în mare parte din sudórea strămoşéscă, îndată ce te-ai desbrăcatŭ de ciórecĭ şi sumanŭ şi ai îmbrăcatŭ nisce sdrenţe domnescĭ, cumpărate dela Jidanŭ, de hirîpită ce eştĭ după sudórea fraţilorŭ tĕi, rĕmaşĭ îndĕrĕptŭ din negrija ta, pentru ca sĕ te poţĭ rĕdica pe cerbicia lorŭ, uiţĭ de aceia, carĭ ţĭ-au datŭ mijloculŭ de a fi ce eştĭ, uiţĭ de Românŭ şi de poporulŭ din care ai eşitŭ şi uiţĭ de chinulŭ şi miseria neamului tĕu, şi facĭ din elŭ, orĭ îlŭ considerĭ ca o unéltă, ca unŭ obiectŭ de preţŭ, bunŭ de datŭ pradă şi de lăsatŭ spre esploatare tuturorŭ inimicilorŭ neamului românescŭ.

In timpulŭ de faţă aşa se vede că d-vóstră, carĭ aveţĭ puterea în mână şi învĕţătura în capŭ, cutezaţĭ puţinŭ şi dobêndiţĭ şi mai puţinŭ.

In timpulŭ activităţii eroice a omenimei, ómenii cutezau tóte şi dobêndeau tóte. Óre care macsimă, dintre aceste douĕ sĕ fiă mai salutară? Numai orbulŭ şi surdulŭ, neblesniculŭ şi destrăbălatulŭ nu 'ţĭ-ar sci rĕspunde!

Ce mare deosebire între ómenii de odinióră şi cei de acum, par'că aceştia nu cunoscŭ marea acsiomă. »Totŭ poporulŭ, care crede a avé o misiune în lume, trebue sĕ constitue o lume întrégă, deşi mai mică ca lumea cea mare, dér lumea, ce-o constitue unŭ poporŭ consciu de misiunea sa, trebue sĕ cuprindă în sine polii opuşĭ.«

Şi io am nefericirea — póte că sunt în rătăcire — a crede, că parte din inteligenţa română, care cearcă adeseorĭ localele lui Zehrer et Gruber din Năsĕudŭ — şi aicĭ vréu sĕ se facă escepţiă pentru cei de făcutŭ — nu ţine despre sine, că n'ar compune o lume întrégă şi că n'ar fi mâncatŭ şciinţa cu lingura, numai câtŭ e mare durere, căcĭ lumea, ce-o compune ea, este stricată şi coruptă, pentru că sciinţa ce o are nu o întrebuinţéză în folosulŭ, spre binele, înaintarea şi prosperarea poporului românŭ.

In morală ca şi în artă este bine a nu vorbi nimica şi a face tóte, şi pentru ca sĕ facĭ ceva şi pentru poporulŭ din care ai eşitŭ trebue sĕ ai bunătate de inimă şi sĕ-lŭ iubeştĭ. Dér aşa se vede fraţilorŭ mei! inima vóstră e oţĕţită de otrava ce ḍilnicŭ o gustaţĭ şi care vi-o dau prietinii voştri cei perciunaţĭ cu carĭ trăiţĭ în societate, par' că fără de ei nu a'ţĭ sci asigura veniturile fondurilorŭ.

Caiafa, când a credutŭ de trebuinţă ca sĕ-şĭ motiveze sentinţă de mórte adusă în contra Mântuitorului nostru Isusŭ Christosŭ, a ḍisŭ, că mai bine este ca unŭ omŭ sĕ móră, decâtŭ unŭ poporŭ întregŭ sĕ se ruineze, şi io din partea mea vĕ ḍicŭ, mai bine veniturĭ mai puţine pentru fondurĭ decâtŭ perirea, slăbirea, demoralisarea şi sĕrăcia poporului românŭ, érŭ voi fraţilorŭ mei încetaţĭ de a da sucursŭ, ajutorŭ şi modŭ de viéţă la acei ómenĭ, carĭ suntŭ inimicii declaraţĭ ai părinţilorŭ şi fraţilorŭ noştri, décă déră cu-o ḍi mai în grabă vĕ pregătiţĭ cum se sciţĭ face concurenţă acestui potopŭ de ómenĭ veniţĭ în ţéra şi ţinutulŭ nostru ca corbii în preajma hoitului; lăsaţi-vĕ de trândăvia şi de pesimismulŭ care aşa se vede că va copleşitŭ, nu fiţĭ fataliştĭ ca Turcii, schimbaţi-vĕ modulŭ de viéţă, treziţi-vĕ din somnŭ acum orĭ nicĭodată, căcĭ patria, pămêntulŭ nostru, care suntemŭ datorĭ a-lŭ apĕra şi lăsa fiilorŭ noştri este în perire!

Sciu că se va afla printre fraţii mei vr'o gură spartă, vr'unŭ sfătosŭ de cârcĭmă şi va ḍice: étă avemŭ şi noi unŭ Istoczi, avemŭ şi noi unŭ netrebnicŭ, unŭ Azbucherŭ părăsitŭ, care nu vrea sĕ tacă, care vrea sĕ scie mai multŭ decâtŭ noi, haid' sĕ 'lŭ facemŭ sĕ tacă!

Déră io nu sunt purtatŭ de idei antisemitice, de habarulŭ meu potŭ trăì Jidovii cu miliónele că io nu voiu cumpăra dela ei, nicĭ voiu vinde lorŭ ceva până va trăì Ineulŭ!

Dér décă voiu tăcea eu, vorŭ vorbí pietrile. Aşa a rĕspunsŭ Domnulŭ nostru Isusŭ Christosŭ, când a întratŭ în Ierusalimŭ şi cândŭ Fariseii îlŭ provocară sĕ ḍică poporului sĕ tacă.

Nu cumva va lua óre care-va sarcina şi sórtea Fariseilorŭ?

Iubiţilorŭ mei fraţĭ! sciutŭ este că unŭ somnŭ de unŭ milionŭ de anĭ nu este mai lungŭ ca somnulŭ de-o óră, de ce dér înzădarŭ amŭ mai ascunde şi acoperì greşelile nóstre, căcĭ acele totŭ la somnulŭ nostru s'arŭ reduce.

Aşa dér sculaţĭ gazde, nu dormiţĭ! Lăsaţi-vĕ de viéţa de până acuma, nu mai cercetaţĭ nicĭ o cârcĭumă, nu mai beţĭ otrava, care vi se dă şi vi sĕ mĕsură cu litra, nu mai daţĭ osteneala vóstră acelora, carĭ vĕ despóiă de viaţă şi de avere şi învĕţaţĭ şi poporulŭ sĕ facă asemenea.

Sciţĭ că de 24 de anĭ — îndĕrĕptŭ de 1861 nu voiu a mĕ duce — nu vĕ sciu baremĭ odată adunaţĭ în o conferinţă a cărui obiectŭ ar fi fostŭ înbunătăţirea şi îndreptarea sórtei poporului din graniţă, nu v'amŭ auḍitŭ baremĭ odată discutândŭ seriosŭ, că óre ce paşĭ arŭ fi de făcutŭ, ca bunăstarea poporului sĕ înainteze, pămêntulŭ celŭ mai bunŭ, celŭ mai planŭ sĕ nu se lapede şi sĕ nu se vêndă la străinĭ, şi ca poporulŭ românŭ fără de a devení turbulentŭ séu escesivŭ sĕ scape cu timpŭ de lipitorile, care-i sugŭ tótă puterea de viaţă, care'lŭ demoraliséză şi care îlŭ denotă ca rĕu patriotŭ, lipsindu-lŭ şi de demnitatea de omŭ, ba făcêndu-lŭ sĕ uite şi sĕ se sfiiéscă că este Românŭ de viţă bună, care trebue sĕ însufle altora respectŭ şi sĕ-i siléscă a lŭ onora.

Măhnitŭ până'n sufletŭ pe clasa inteligentă din ţinutulŭ nostru, pentru-că dórme somnulŭ celŭ de mórte, m'am resolvatŭ a'i spune acum în publicŭ, că pentru a scăpa de rĕu, ne póte mântuí numai c o n c u r e n ţ a, pentru-că numai prin concurenţă, şi încă prin concurenţă valorósă şi tenace vomŭ puté alunga acelŭ roiu de vespĭ şi găunĭ din mijloculŭ nostru, şi numai pe astă cale vomŭ redá poporului nostru fericirea dorită.

Dér' unde ne suntŭ ómenii carĭ ii vomŭ fi crescutŭ, de când avemŭ marĭ fondurĭ scolastice, pentru a face concurenţă Jidanilorŭ? Cu durere trebue sĕ mărturisimŭ că nu avemŭ de aceştia!

Domnii noştri inteligenţĭ, carĭ au datŭ şi până acum direcţiunea întru creşcerea tinerimei nóstre au comisŭ unŭ pĕcatŭ de mórte, care nu li se va erta nicĭodată,

pentru că în locŭ sĕ se îngrijéscă de nervus rerum, de bunăstarea poporului au crescutŭ o sumă de filosofi şi teologĭ cărţalĕşĭ, carĭ sĕ persecută unii pe alţii, pentru a puté ocupa unulŭ postulŭ celuilaltŭ, nãscêndu-se de aci ură şi ciortă chiar şi între poporŭ, pentru-că fiesce carele îşi are neamurile şi partisanii sĕi.

Aţi crescutŭ fraţilorŭ mei o sumă de tinerĭ, carĭ după-ce aci în patriă nu au căpĕtatŭ nicĭ unŭ postŭ din causa vitregimei, micimei de inimă şi a temerei prefăcute ce-o nutresce guvernulŭ, — în realitate însĕ pentru a'şĭ puté înfunda pe câţĭ traşĭ şi împinşĭ, pe câţĭ hypocriţĭ şi deşuchiaţĭ de ai sĕi şi din neamulŭ dominante cu câte unŭ osŭ de rosŭ din veniturile statului, care-i ḑicŭ bugetŭ, după ce au rĕmasŭ astfelŭ pe josŭ, au luatŭ lumea în capŭ ca sĕ devină străinĭ de origine română, orĭ ca sĕ rĕmână Românĭ de origine străină, adecă ómenĭ fără patriă, fără căpĕtâiu, persecutaţĭ dincóce, rĕu vĕḑuţĭ şi urgisiţĭ şi dincolo, astfelŭ că suntemŭ mai rĕi ca raalele turcescĭ.

Aţi crescutŭ o sumă de nefericiţĭ, carĭ umblă dela Pilatŭ la Caiafa şi dela Caiafa la Pilatŭ, neputêndŭ ajunge nicĭ în postulŭ unui miserabilŭ de copistŭ, din care causă pierḑêndu'şĭ timpulŭ şi averea sĕrmanilorŭ sĕi părinţĭ desperéză şi devinŭ cu timpŭ nisce beţivĭ, nisce făcătorĭ de rele, spre ruşinea lorŭ şi a nemului românescŭ.

(Va urma).

Simtome de încurcătură.

»Gazeta de Petersburg,« crede că Europa sĕ află în ajunulŭ unorŭ marĭ hotărîrĭ. Caracteristicŭ este, că acestŭ ḑiarŭ şi mai tóte celelalte ḑiare rusescĭ vĕdŭ deodată în graba cu care Austro-Ungaria îşĭ măresce puterea sa armată prin înfiinţarea glótelorŭ (Landsturm) *simptomulŭ unei apropiate încurcăturĭ.*

De când Ţarulŭ Alexandru alŭ III a plecatŭ la *Livadia* o mare mişcare se observă în cercurile diplomaţiei rusescĭ. Ministrii Rusiei dela Atena şi Constantinopolŭ şi negreşitŭ, că şi celŭ din Sofia şi Belgradŭ vorŭ merge la Livadia spre a raporta asupra situaţiunei. Ministrulŭ plenipotenţiarŭ rusescŭ din Atena de Bützow a plecatŭ deja. În 19 Aprilie a avutŭ elŭ ultima convorbire cu ministrulŭ-preşedinte Delyannis. Călĕtoriei sale i se atribue o mare importanţă.

In ceea ce privesce *cestiunea grécă*, domnesce şi acuma încă mare confusiune. E vorba de unŭ *ultimatŭ* alŭ puterilorŭ, cu provocarea ca Grecia sĕ demobiliseze. Déca cu tóte astea Grecia nu s'ar supune se ḑice, că Anglia propune sĕ se recheme representanţii puterilorŭ dela Atena; décă nicĭ acestŭ mijlocŭ nu va ajuta Anglia propune blocada litoralului grecescŭ.

Intr'aceea Grecii nu încetéză de a se arma. Efectivulŭ armatei grecescĭ este pentru momentŭ 85,000 şi în curêndŭ se va urca la 115,000 ómenĭ. Se trimitŭ mereu trupe în Thesalia. S'au luatŭ mĕsurĭ rigurose, ca sĕ se întregéscă cadrele reservelorŭ Peste câteva ḑile pléca şi garnisóna Atenei în Thesalia.

Intre scirile ce mirósă a încurcătură mai înregistrămŭ şi scirea, după care în ḑilele ultime s'arŭ fi făcutŭ în România marĭ cumpĕrăturĭ de vite în contulŭ guvernului rusescŭ.

Bate la ochĭ, că tocmai ḑiarele rusescĭ suntŭ acelea, carĭ susţinŭ necontenitŭ, că cestiunea bulgară-grécă, numai printr'o *soluţiune radicală*, adecă prin *rĕsboiu* se póte aplana. Ḑiarulŭ „Novosti" dela 15 Aprilie ḑice între altele: Prinţulŭ Bulgariei se pléca înaintea voinţei Europei. Interesele păcii europene parŭ dér a fi asigurate. Nimenĭ nu va puté ḑice însĕ, că acésta pace ar satisface şi intereselorŭ Rusiei, căcĭ la din contră n'amŭ înţelege de ce Rusia a purtatŭ unŭ rĕsboiu atâtŭ de sângerosŭ şi scumpŭ în Orientŭ, acum câţiva anĭ. Faptŭ este, că *amŭ pierdutŭ campania diplomatică de 7 lunĭ în peninsula balcanică,* pentru că Bulgaria a devenitŭ antegarda unei armate inimice nouĕ şi décă organulŭ diplomaţiei nóstre observă, că în cestiunile orientale suntŭ posibile de preseutŭ numai amânărĭ şi mĕsurĭ de jumĕtate, acésta nu însémnă, *decâtŭ că o soluţiune radicală a cestiunei fără rĕsboiu nu e posibilă,* pe când rĕsboiulŭ însuşĭ nu e de doritŭ.

SCIRILE ḐILEI.

In 18 Aprilie s'au înmormêntatŭ rĕmăşiţele pămêntescĭ ale fişpanului comitatului Sibiiu şi comitelui Sasilorŭ, *Dr. Moritz de Brennerberg.* Conductulŭ funebru a fostŭ imposantŭ, luândŭ parte la elŭ generalitatea şi corpulŭ oficerescŭ, preoţimea tuturorŭ confesiunilorŭ, numeróse deputaţiunĭ din comitatŭ şi poporaţiunea Sibiiului. Unŭ carŭ încărcatŭ cu numerose cununĭ urma cosciugului, între altele: din partea comandantului de corpŭ br. de Schönfeld, dela funcţionarii ministerului de interne, dela Universitatea săsescă, dela representanţa oraşului Sibiiu, dela tóte autorităţile, ş. a. Cu totulŭ au participatŭ la îmormêntare peste 15,000 ómenĭ.

—x—

La Tabla r. din *Tĕrgu-Mureşului* s'a numitŭ preşedinte judecătorulŭ Curiei r., Adolfŭ *Oberschall.*

—x—

In *Alba-Iulia* a apărutŭ unŭ ḑiarŭ maghiarŭ cu scopŭ de-a rĕspândi spiritulŭ „patrioticŭ.« »Ellenzék« temêndu-şe, că prin apariţiunea acestui ḑiarŭ va perde din abonenţii sĕi, ḑice, că nu este nicĭ o lipsă de elŭ. — Asta şi noi o ḑicemŭ, de multe foi „patrioticĭ" n'ar fi lipsă.

—x—

Din *Ţinţarĭ* ni se scrie, că în 5 Aprilie v. pe la 9 óre séra unŭ incendiu a prefăcutŭ în cenuşe şése case, patru şurĭ, şése grajdurĭ, dimpreună cu totŭ ce s'afla în ele, perindŭ şi 6 vite în focŭ. Paguba se urcă la .000 fl. Dintre edificii unele au fostŭ asigurate.

—x—

Infanteristulŭ Iónŭ Moldovanŭ, ardeleanŭ, a fostŭ împuşcatŭ în Görtz în timpulŭ esercitiului. Sĕrmanulŭ soldatŭ a şi muritŭ.

—x—

Ni se comunică, că unui economŭ românŭ din *Satulungulŭ Săcelelorŭ* i s'au belitŭ într'o nópte din sĕptĕmâna acésta douĕ oi şi douĕ capre de nisce necunoscuţĭ, fără însĕ se le ia cu ei. Se crede că e unŭ actŭ de rĕsbunare.

—x—

Notarulŭ judecătoriei cercuale din *Şirea*, Paulŭ *Tulcanŭ*, »din cause necunoscute« fŭ transferatŭ totŭ în aceeaşĭ calitate la judecătoria din Neutra, în nordulŭ Ungariei, unde nu găsescĭ nicĭ unŭ Românŭ. — Negreşitŭ, de ce sĕ nu practice şi guvernulŭ unguresců unŭ soiu de deportare sibirică a Nemaghiarilorŭ, în interesulŭ »patriotismului?"

—x—

In *Arpatacŭ* au arsŭ la 15 Aprilie 4 case cu 3 şurĭ şi 2 staule.

—x—

Cincĭ încercărĭ de sinnciderĭ s'au întêmplatŭ Sâmbăta trecută în *Pesta.* Doi din ei şi-au căutatŭ mórtea în valurile Dunării, dér fără succesŭ, căcĭ alţii i-au scosŭ. Ceilalţĭ trei s'au împuşcatŭ. — Póte că de »mare fericire,« de care nu mai încape omulŭ în ţéră!

—x—

Ḑiarele din România aducŭ trista scire, că d. *Iónŭ Corneliu Tacitŭ*, fostŭ profesorŭ la gimnasiulŭ din Braşovŭ şi în urmă la gimnasiulŭ din *Brăila*, a muritŭ Dumineca trécută şi Lunĭ s'a îmormêntatŭ.

—x—

Primulŭ numĕrŭ alŭ „Pruncului românŭ« a apărutŭ *în Bucurescĭ* cu următórea programă: „Prunculŭ românŭ« reapare! Fundatŭ în 1848 de C. A. Rosetti spre a lupta pentru desrobirea omului, elŭ a căḑutŭ odată cu revoluţiunea. Desrobirea Ţiganilorŭ s'a făcutŭ şi negustorulŭ este acum privitŭ ca omŭ. Boerii au dispărutŭ, dér aristocraţia titlurilorŭ academice a înlocuitŭ pe acea a naşterei! Singurŭ muncitorulŭ dela ţéră şi celŭ din oraşŭ robŭ este încă. »Prunculŭ românŭ" 'şĭ va urma lupta începută pentru emanciparea lorŭ. Organŭ alŭ muncitorilorŭ, pentru ei va lupta şi numaĭ prin ei va stărui sĕ se sĕvĕrşéscă reforma politică şi socială către care ţintescŭ. *Luarea Plevnei interne*, desemnată de C. A. Rosetti, este ţinta nóstră.

—x—

Opincarii din *Fundulŭ Moldovei* au adresatŭ Preasfinţiei Sale păr. Mitropolitŭ alŭ Bucovinei şi Dalmaţiei o jalbă despre totŭ ce lucră în acea comună păr. *Ţurcanŭ* şi antistele Mercheşiu. După cum ni se scrie, opincarii aştéptă sĕ se schimbe trebile.

—x—

Se raportézâ din *Berlinŭ*, că la 18 Aprilie i-a arsŭ prinţului Bismarck în Friedrichsruhe o móră cu ferĕstrău.

Viitorulŭ fişpanŭ alŭ Sibiiului.

Mórtea grabnică a ultimului fişpanŭ alŭ Sibiiului şi comite săsescŭ, Dr. Moritz de Brennerberg a datŭ nascere de sine cestiunei, că cine sĕ fiă urmaşulŭ lui. „Pester Lloyd" de Marţĭ se ocupă de acéstă cestiune. După ce laudă purtarea şi devotamentulŭ fişpanului rĕposatŭ către idea de statŭ ungarŭ, se silesce a arĕtă, că cestiunea săsescă ardelénă este a se privĭ ca o afacere *deosebită* de a celorlalte naţionalităţĭ (sic!) şi se încercă din nou a spăriá pe Sasĭ cu gogoriţa fórte învechită a *valachisării.* Mai departe face ḑiarului „Sieb. D. Tgblt." problematiculŭ complimentŭ, că de când a eşitŭ din redacţiunea sa d. dr. Wolff, acestŭ ḑiarŭ ar fi devenitŭ mai „înţeleptŭ" şi mai „moderatŭ". Cu tóte astea îi dă o lecţiune totŭ acestui ḑiarŭ, pe când d-lui Bartha dela „Ellenzék" îi face marĭ laude ḑicêndŭ, că e mai mare diplomatŭ decâtŭ diplomaţii dela foile aşa ḑise moderate şi conservative unguresci.

In fine trece la cestiunea viitorului fişpanŭ alŭ Sibiiului.

„Urmaşulŭ lui Brennerberg, ḑice „P. Lld." trebue sĕ aibă în vedere înţelegerea cu statulŭ ungarŭ. Guvernulŭ se va îngrijĭ negreşitŭ ca şi în viitorŭ sĕ fiă fişpanŭ în Sibiiu unŭ omŭ **conciliantŭ** (se'nţelege mai alesŭ faţă cu guvernulŭ). D-lŭ Tisza va sci sĕ se informeze înainte de a numí pe fişpanulŭ viitorŭ despre dorinţele cercurilorŭ interesate, ca pe câtŭ va fi cu putinţă sĕ le pótă satisface. In schimbulŭ aces-

---

FOILETONŬ.

Călĕtoria lui Stanley prin Africa centrală.

(Urmare.)

Până sĕ se întórcă aceştia însă, ceialalţĭ erau espuşĭ în chipulŭ celŭ mai seriosŭ sĕ móră de fóme.

Bieţii ómenĭ începură sĕ furnice de jurŭ împrejurŭ într'o depărtare destulŭ de însemnată, ca sĕ găséscă ceva de mâncare. Uniĭ din eĭ găsiră unŭ elefantŭ mortŭ şi de jumĕtate trecutŭ în stare de putrejune. Ceĭ-ce mâncară din carnea acésta însă se bolnăviră cu toţiĭ. Alţiĭ dĕdură de culcuşulŭ unuĭ leu şi găsiră doĭ puĭ, pe care-i aduseră luĭ Stanley. Fructe şi alte lucrurĭ de mâncare nu se găsiră de loculŭ loculuĭ.

In lipsa acésta atâtŭ de mare Stanley scociorì printre medicamentele, ce şi le luase ca sĕ le aibă la 'ndemână, şi găsì între altele maĭ mulţĭ funţĭ de făină de ovĕsŭ şi óre-care cantitate de revalentă.*) La momentŭ se făcù într'unŭ giamantanŭ de tinichea unŭ felŭ de breiu (cirŭ) care se împărţì la toţi. Breiulŭ acesta maĭ potolì în cât-va fómea.

A doua ḑi de diminéţă se întórseră ceĭ trimişĭ la Suna cu o cantitate óre-care de meiu. Călĕtoriĭ noştri erau mântuiţĭ. Indată ce maĭ prinseră puţină putere, se îndreptară cu toţiĭ spre Suna.

Caravana trecù maĭ ântâiu printr'o pustiă destulŭ de estinsă şi apoĭ ajunse într'o stare de plânsŭ la câmpiile dela Suna. La marginea acestora tăbărîră drumeţiĭ şi hotărîră sĕ rĕmână aicea câte-va ḑile, de óre-ce unŭ asemenea rĕpausŭ era de totŭ de lipsă. Nu maĭ puţinŭ de treĭ-ḑecĭ de ómenĭ sufereau de urdinare, de frigurĭ, de durere de plumunĭ şi de durere de inimă. Intre ceĭ bolnavĭ era şi Edward Pocock.

A doua ḑi veniră maĭ toţĭ Varimi din Suna la loculŭ, unde se aşedaseră călĕtoriĭ noştri. Stanley se miră, vĕḑêndŭ că ómeniĭ aceştia sûntŭ maĭ frumoşĭ şi maĭ bine făcuţĭ decâtŭ toţĭ ceialalţĭ, pe care-ĭ veḑuse de când plecase din Zanzibar. Varimi sûntŭ ómenĭ înalţĭ şi legaţĭ la trupŭ, cu trăsurile feţeĭ regulate şi cu mersulŭ dreptŭ şi mândru. Eĭ umblă goĭ de totŭ. Şoldurile şi le împodobescŭ cu droturĭ de aramă, la mânĭ şi la picióre pórtă verigĭ totŭ de aramă, pĕrulŭ şi gâtulŭ şi le 'mpodobescŭ cu mărgele.

In rĕsboiu îşĭ punŭ pe capŭ pene de uliu séu cóme de zebre şi de girafe. Armătura lorŭ se compune din lăncĭ înfiorătóre, din arcurĭ cu săgeţĭ şi din scuturĭ de pele de rinocerŭ.

Din nenorocire se vedea, că Negri nu vinŭ la caravană numaĭ din curiositate. Din unele semne se putea cunósce, că n'au gândŭ bunŭ faţă de Stanley şi de ómeniĭ luĭ. Stanley îşĭ dĕdù tóte silinţele, ca sĕ şi-ĭ facă prietinĭ; tóte silinţele luĭ însă rĕmaseră zadarnice. In chipulŭ acesta nevrêndŭ sĕ viă în conflictŭ cu dênşiĭ, după unŭ rĕpausŭ de patru ḑile hotărî sĕ pornéscă maĭ departe.

Acum se vĕḑu, că bóla luĭ Edward Pocock este o lingóre (tiphus) din cele maĭ grele. Alţĭ treĭ ómenĭ erau bolnavĭ totŭ aşa de rĕu. Ca sĕ-ĭ pótă transporta pe aceştĭ patru, Stanley poruncì sĕ se facă nisce paturĭ de crengĭ, pe care bolnaviĭ fură aşedaţĭ.

Era tristŭ cortegiulŭ, care se mişca acum încetŭ, încetŭ prin ţinutulŭ atâtŭ de 'mpoporatŭ. Cete numerose de indigenĭ înarmaţĭ se luau după călĕtoriĭ noştri, carĭ în totŭ minutulŭ se aşteptau la vre unŭ atacŭ. De s'ar fi întêmplatŭ în adevĕrŭ vre-o ciocnire, nu sciu décă ar fi scăpatŭ cu viaţă vre unulŭ din ómeniĭ eroului nostru; atâtŭ de ticălósă era starea, în care se aflau.

„Lipsa de mâncare suferită în Ugogo," povestesce Stanley, „şi greutăţile întêmplate la trecerea nemărginituluĭ tufişŭ dela Uveriveri ne-a răpitŭ totŭ curagiulŭ. Afară de acésta ne întristéză multŭ numĕrulŭ celorŭ bolnavĭ, carĭ se tĕrăscŭ cum potŭ înainte şi starea, în care se află Edward Pocock şi ceĭ treĭ Vangvana, carĭ sûntŭ duşĭ pe susŭ.

(Va urma.)

*) Fainŭ de mazĕre prăjită, care se întrebuinţéză ca medicamentŭ.

tei atențiunĭ a Escelenței sale ministrului de interne, pretinde organulŭ oficiosŭ, nicĭ mai multŭ nicĭ mai puținŭ, decâtŭ ca și *Sașii sĕ fiă cu aceiașĭ atențiune și prevenire, față cu guvernulŭ.*

Sașii sĕ renunțe la tóte postulatele și aspirațiunile lorŭ și sĕ fiă bunĭ prietenĭ cu d-lŭ Tisza — atuncĭ potŭ sperá că vorŭ primí unŭ fișpanŭ cu care sĕ nu fiă tocmai de totŭ nemulțumițĭ!— Sapienti satis!

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. alŭ »Gaz. Trans.«)

VIENA, 22 Aprilie. — „Abendpost“ află din parte competentă, că în ședința formală ce s'a ținutŭ în afacerea tractatului comercialŭ românŭ de către delegații Austro-Ungariei și României s'au tractatŭ în generalŭ tóte punctele principiare importante pentru încheierea noului tractatŭ și s'au arătatŭ pretențiunile reciproce. La nicĭ unŭ punctŭ nu s'au ivitŭ astfelŭ de diferențe, care sĕ împedece continuarea tractărilorŭ.

Deórece consultările preliminare din Viena s'au mărginitŭ espresŭ la cestiunĭ principiare, s'a hotărâtŭ, *ca tractările mai departe sĕ se încépă în Bucurescĭ,* și décă se póte încă în cursulŭ sĕptĕmânei viitóre. Comisarii austro-ungarĭ se ducŭ la începutulŭ sĕptĕmânei viitóre în Bucurescĭ.

CONSTANTINOPOLŬ, 22 Aprilie. — Shakir-pașa a plecatŭ la Sofia, ca sĕ ducă prințului Bulgariei fermanulŭ, prin care e numitŭ guvernatorŭ alŭ Rumeliei.

PARISŬ, 22 Aprilie. — Camera deputaților a primitŭ definitivŭ legea pentru esposițiune. Propunerile d'a se eschide materialulŭ și lucrătorii strĕinĭ s'au respinsŭ.

Dare de sémă,

despre veniturile și spesele balului Reuniunei femeilorŭ Române din Aradŭ, datŭ în 25 Februariu 1886.

I.	Din bilete	390 fl. 50 cr.
II.	Din suprasolvirĭ	37 fl. — »
III.	Din contribuirĭ	129 fl. — »
IV.	Prin colecte	571 fl. 10 »
	Suma totală:	1127 fl. 60 cr.
	Se scadŭ spesele balului:	276 fl. 94 »
	Rĕmâne venitŭ curatŭ:	850 fl. 66 cr.

Au suprasolvitŭ următorii domnĭ: Aurelŭ Suciu 7 fl., George Florescu 5 fl., I. P. Desseanu 4 fl., Davidŭ Nicóra 2 fl., Dr. Vesa 2 fl., C. Avarfi 2 fl., Tabajdi 2 fl., Gr. Venter 2 fl., C. Gurbanŭ 2 fl., A. Zemplényi 2 fl., Br. Banhidi 2 fl., Oncu 2 fl., D na Kövári 1 fl., T. Popŭ 1 fl., V. Beleș 1 fl.

Au contribuitŭ următorii domnĭ: Al. Zemplényi 25 fl., Episcopulŭ Ioanŭ Mețianŭ 10 fl., Budapestanii 7 fl., Dr. A. Șandor 5 fl., Iosif Kotsuba 5 fl., C. Körnay 5 fl., Olga Mișiciu 5 fl., E. Ungureanŭ 5 fl., George Mocsonyi 5 fl., Petru Grozda și soția 5 fl., Demetriu Selceleanŭ 5 fl., Episcopulŭ Mihailŭ Pavelŭ 4 fl., Antonŭ Mocsonyi 3 fl., Eugenŭ Mocsonyi 3 fl., Alesandru Mocsonyi 3 fl., V. Babeșŭ 3 fl., Episcopulŭ Victorŭ Miháli 3 fl., Ioanŭ Țĕranŭ 3 fl., Stefanŭ Antonescu 3 fl., I. Crăciunescu 3 fl., D. Antonescu 3 fl., George Petrovits 3 fl., Savu Macinicŭ 3 fl., Ioanŭ Rusu 3 fl., Elena Nicodinoviciu 3 fl., George Purcariu 2 fl., Simeonŭ Popețŭ 2 fl.

Prin colecta dómnei *Ileana Veliciu* din Chișinĕu 71 fl. dela următorii domnĭ: Ileana Veliciu 5 fl., Mihaiu Veliciu 5 fl., Ioanŭ Popescu 5 fl., Emilia Popescu 5 fl., Ioanŭ Popoviciu 2 fl., Corneliu Ardeleanŭ 1 fl., Korhani 1 fl., Ioanŭ Voluntir 1 fl., A. Beleșŭ 2 fl., St. Chiriloviciu 1 fl., Emanuelŭ Radu 1 fl., Teodorŭ Cefanŭ 1 fl., Maria Varga 2 fl., I. Ardeleanu 2 fl., Sigismund Buday 2 fl., Gr. Mladinŭ 1 fl., Iuliu Rusu 2 fl., Ioan Iancu 2 fl., David Gomboșŭ 1 fl., Ioanŭ Codreanŭ 1 fl., St. Ciorogariu 1 fl., Paul Cionca 1 fl., Zeldeșanŭ 1 fl., Ioanŭ Petruțŭ 6 fl., Emilia Petruțŭ 4 fl., Ioanŭ Giulani 3 fl., M Oncea 1 fl., Avrămuțŭ 2 fl., Ioanŭ Trandio 1 fl., Ioanŭ Albŭ 1 fl., Aureliu Târḍiu 50 cr., Victoria Târḍiu 50 cr., Ioanŭ Sălăgianŭ 5 fl., Alesandru Popoviciu 1 fl.,

Prin colecta D-șórei Netti Petricŭ din Bocșa montană 60 fl., dela următorii: Iuliu Petricŭ 5 fl, Ioanŭ Budințanŭ 5 fl., Ioanŭ Crainicŭ 3 fl., Hedvig de Bösz 5 fl., Augustin 1 fl., Erneszt Matsidlavszky 2 fl., Mihaiu Panajoth 3 fl., Ioanŭ Marcu 1 fl., Basiliu Nemoian 1 fl., Mihaiu Rusz 2 fl., Ioanŭ Velceleanŭ 1 fl., Costa Tismanariu 2 fl., Emilŭ Kermpotich 1 fl., Iacobŭ Popescu 2 fl., Iosifŭ Bontila 1 fl., Mihaiu Brediceanŭ 2 fl., Ioanŭ de Fábry 2 fl., Nicolau Dobrescu 2 fl., George Crăciun 2 fl., George Nicolaeviciŭ 1 fl., Alecsandru Crăciunescu 1 fl., Stefanŭ Oberst 1 fl., Gerasimŭ Popescu 1 fl.. Mihaiu Corneanŭ 1 fl., Gr. Drăgiciu 1 fl., Dem. Jucu 1 fl., Gregorie Mateiu 5 fl., Maria Roșca 1 fl., Grigorie Mateiu jun. 1 fl., Netti Petricŭ 3 fl.

Prin colecta D-lui *George Lazar* din Vinga 50 fl. dela următorii: George Lazar 10 fl., Regina Evuțan 2 fl. Viorica Todorescu 1 fl., Ioan Darabant 5 fl., Mihaiu Russu 2 fl., Dimitrie Iovin 3 fl., Augustin Petru 5 fl., Nicolau Mitca 5 fl., George Pănțŭ 2 fl., Maria Istin 2 fl., Pavel Draga 1 fl., Demetriu Birnay 1 fl., Ohnitz Maria 2 fl., Antonŭ Hirt 2 fl., Iulian Miescu 2 fl., Vĕduva Jeța Peits 1 fl., Constantin Barbos 1 fl., Zigismund Absolon 1 fl., Laca Chirin 1 fl., Rozalia Sabou n. Lazar 1 fl. —

(Va urma.)

DIVERSE.

O faptă eroică. — Către „P. Ll.“ se relatéză din Hatzfeld următórele: Banatŭ-Komloșŭ este o comună mare, locuită de Germanĭ și Românĭ. La 29 Martie, în timpulŭ unei vijelii teribile, comuna a fostŭ în mare primejdiă de a fi distrusă prin incendiu. O șiră mare de nutrețŭ luândŭ focŭ, flacăra începŭ repede sĕ se înalțe și furtuna ducea scântei și fire de nutrețŭ aprinsŭ în depărtare. Tótă lumea vedea, că décă foculŭ nu va fi stinsŭ îndată, sĕ vorŭ prăpădi tóte casele acoperite cu trestiă și paiă. Deodată venì fuga unŭ țĕranŭ românŭ, Sebastianŭ Traianŭ, și fără sĕ se gândéscă la propri'ai viață, sĕ urcă pe șiră, sĕ trântì cu corpulŭ pe flacărĭ și cu mânile începŭ sĕ apese și sĕ stingă paele. Invĕlitŭ în fumŭ și flacărĭ acestŭ, bravŭ bărbatŭ nu asculta de strigătele concetățenilorŭ sĕi, de a fugi din acelŭ locŭ periculosŭ. In fine locuitorii sosiră cu tulumbe și reu șiră a stinge foculŭ. Comuna a făcutŭ deja demersurile necesare spre a se da o decorațiă bravului Traianŭ.

BIBLIOGRAFIĂ.

Convorbirĭ Literare, anulŭ XX, numĕrulŭ I dela 1 Aprilie 1886 are următorulŭ cuprinsŭ: T. Maiorescu: Poețĭ și Criticĭ. — G. Bengescu-Dabija: Pygmalion, regele Feniciei, tragediă în cincĭ acte (Act. 1). — Duiliu Zamfirescu: Locotenentulŭ Sterie (novelă). — Iacobŭ Negruzzi: Satira VIII. — Teodorŭ G Nica: Agiulŭ și politica nóstră monetară (sfêrșitŭ). — V. A. Urechia: Mironŭ Costinŭ (sfêrșitŭ). — I. Bogdanŭ: Codicele Voronețeanŭ. — Elena Sevastos: Poesii poporale adunate.— Bibliografiă. — Direcția: Strada Romană 25, Editura și administrația: Socecŭ et Teclu, Bucurescĭ.

Buletinulŭ societății geografice române, publicatŭ prin îngrijirea d-lui George I. Lahovari, secretarŭ generalŭ alŭ societății; anulŭ alŭ VI-lea, trimestrulŭ IV. 1885. Sumariu: Partea I. Actele Societății. — Concursulŭ anualŭ de geografiă. — Procesŭ verbalŭ din 6/19 Septemvrie 1885. — Catalogulŭ bibliotecei (urmare). — Circulara Ateneului. Partea II. Memorii. Conferințe etc. — Concepția modernă a sciinței geografiei, conferință ținută de d. Prof. Aug. Demetrescu. — Geografia căilorŭ de comunicațiă în România, conferință ținută de d. Căpitanŭ Vasiliu-Nasturelŭ. — Critica geografiei Asiei a d-lui Florea Stamatescu, de d. prof. Buzoianŭ (Craiova). — Câteva cuvinte asupra modului de predare a geografiei în clase primare de d. P Condrea (Bêrladŭ). — Bucurescĭ, stabilimentulŭ graficŭ Socecŭ et Teclu.

Biserica ortodoxă română, revistă eclesiastică, anulŭ 10 Nr. 3. broșura dela Martie are următorulŭ cuprinsŭ: Condica Sântă de Genadie Craiovénu. — Sânta scriptură, de Inocentŭ M. Ploeșteanu. — Iconografia bisericii ortodoxe, de Genadie Craioveanu. — Domnii și boerii românĭ, Revistă teologică. — Muma de familiă, de Inocentŭ M. Ploeșteanu. — România, de Genadie Craiovénŭ. — Sumarele ședințelorŭ sf. sinodŭ. Bibliografiă. Redacția Bucurescĭ, Strada principatele unite, Nr. 34.

„Scóla și Familia.“

Sub acestŭ nume a începutŭ sĕ apară de douĕ orĭ pe lună în Brașovŭ o fóiă pentru crescere și învĕțămêntŭ sub direcțiunea d-lui dir. gimnasialŭ *Stefanŭ Iosifŭ* și sub redacțiunea responsabilă a d-lui înv. Iónŭ Dariu. Acéstă fóiă pedagogică e înființată de »Reuniunea învĕțătorilorŭ românĭ« din districtulŭ alŭ X-lea, Brașovŭ, care a stabilitŭ următorulŭ programŭ: 1) Sĕ se desvólte și tracteze în modŭ practicŭ și câtŭ se póte de poporalŭ principiele pedagogice și didactice; 2) Sĕ se facă studii asupra stării actuale a scólelorŭ nóstre, împreunate cu combaterea defectelorŭ și indicarea remediilorŭ în înțelesulŭ caracterului confesionalŭ; 3) Sĕ se facă observațiunĭ critice asupra stării materiale a învĕțătorilorŭ, împreunate cu arĕtarea mijlócelorŭ de îmbunătățire; 4) Sĕ se tracteze puncte mai însemnate din istoria pedagogiei generale și în specialŭ dela Românĭ; 5) Unŭ ciclu însemnatŭ de articulĭ sĕ aibă de scopŭ a da părinților împărtășirĭ practice despre crescerea în familiă; 6) Unŭ altŭ ciclu de articulĭ sĕ țină pe lectorĭ în curentŭ cu cestiunĭ sciințifice și cu reforme mai nouĕ făcute în învĕțămêntŭ; 7) Sĕ se facă dărĭ de sémă asupra opurilorŭ mai nouĕ apărute și carĭ vorŭ apărĕ de aci în colo cu privire la crescere și învĕțămêntŭ; 8) O rubrică sĕ cuprindă povestirĭ și poesióre de interesŭ pentru învĕțătorĭ și părințĭ spre a puté fi aplicate la copii; 9) O altă rubrică sĕ cuprindă lecțiunĭ practice din tóte obiectele de învĕțămêntŭ; 10) Sĕ publice, séu numai în resumatŭ séu în estensiunea întrégă, tóte dispositiunile și publicațiunile oficióse privitóre la scólă; 11) Sub rubrica »Diverse« sĕ se facă împărtășirĭ mărunte de totŭ felulŭ, privitóre la scólă, la învĕțătorĭ și la familiă; 12) Sĕ observă și aceea că: polemiile personale, afară de cele sciințifice, nu vorŭ puté avé locŭ în acéstă fóiă, de asemenea cestiunile politice suntŭ eschise. —

Numĕrulŭ 1 dela 4 Aprilie are următorulŭ cuprinsŭ: Către onoratulŭ publicŭ cetitorŭ. — Vocațiunea învĕțătorului și condițiunile d'a puté deveni învĕțătorŭ. — Prețulŭ caracterului femeiescŭ. — Crescerea în familiă. — Copila și fluturelulŭ. — Adunarea ordinară a despărțĕmêntului I alŭ reuniunei învĕțătorilorŭ rom. din districtulŭ alŭ X lea, Brașovŭ. — Diverse. — Bibliografiă. — Anunțurĭ. — Prețulŭ abonamentului pe unŭ anŭ pentru Austro-Ungaria 3 florinĭ, pe jumĕtate de anŭ 1 fl. 60 cr. pe 1/4 anŭ 1 fl. Pentru România pe anŭ 10 francĭ, pe jumĕtate de anŭ 5 francĭ.

Editorŭ: **Iacobŭ Mureșianu.**
Redactorŭ responsabilŭ: **Dr. Aurelŭ Mureșianu**

Sĕrăcia și ajutorarea ei.

(Estrasŭ dintr'o conferință a d-lui senatorŭ O. Alesius.)

Dintre tóte cestiunile cu a cărorŭ resolvare se ocupă presintele, *cestiunea socială, care cuprinde problema d'a restabili echilibrulŭ economicŭ poporalŭ între averea și venitulŭ tuturorŭ claselorŭ societății,* ia necontestabilŭ rolulŭ principalŭ. Cestiunea socială în forma ei de acum fù pusă la ordinea ḑilei de Lasalle și s'au ocupatŭ de ea însemnațĭ învĕțătorĭ economiștĭ poporalĭ, ca Stein, Schäffle ș. a. Adĭ vedemŭ state întregĭ, ca Anglia, Francia, Germania și Belgia, sguduite de acéstă cestiune, care amenință viéța și proprietatea a mii de cetățenĭ, fără ca puterea statului cu energica ei intervenire sĕ o pótă înăbuși.

Fapta socialistului Nobiling, de a cărui armă ucigătóre împĕratulŭ germanŭ a scăpatŭ cu viéță ca prin minune; mișcarea Fenienilorŭ, sub a le cărorŭ pumnale au căḑutŭ bărbații de statŭ englesĭ Burke și Cavendhise; atentatele cu dinamită din Londra; mișcările socialiste din Francia; atentatulŭ din Niederwald érășĭ la viéța împĕratului germanŭ de socialistulŭ Reinsdorf; omorîrea lui Rumpf în Frankfurt de către socialistulŭ Lieske; mișcările lucrătorilorŭ din Londra in Trafalgar Square și turburările din urmă ale lucrătorilorŭ în Belgia suntŭ resultatele unei lupte desperate pentru esistență, ale unei sĕrăcirĭ ce ia dimensiunĭ enorme.

E de mare interesŭ sĕ vedemŭ, ce atitudine au luatŭ popórĕle din trecutŭ și ce atitudine iau cele de adĭ, respective cum s'a purtatŭ în trecutŭ și cum se pórtă adĭ celŭ avutŭ față cu celŭ neavutŭ.

După legile mosaice, statulŭ judaicŭ avea caracterŭ teocraticŭ, și proprietatea era a lui Dumneḑeu, prin urmare și sĕraculŭ își primea partea sa din ródele pămêntului, din averea mișcătóre. Sĕraculŭ avea o parte din pămêntulŭ arătorŭ, care nu putea fi seceratŭ de proprietarŭ, apoi totŭ ce rĕmânea pe ogóre după secerișŭ, apoi ḑeciuiala sĕracilorŭ, anume totŭ la trei ani a ḑecea parte din întregulŭ secerișŭ, în fine totŭ la șépte anĭ (anulŭ jubilarŭ) întregulŭ secerișŭ în comunŭ trebuia sĕ se dea sĕracilorŭ. Prin urmare sĕraculŭ, după legea mosaică, care spunea și câtŭ să i se dea, avea dreptulŭ d'a pretinde sprijinŭ.

Tocmai contrarulŭ legislațiunei mosaice găsimŭ în statele anticității classice. In Grecia, în timpulŭ mai vechiu, când era sclăvia și pămênturile în țĕrile supuse se împărțéu cetățenilorŭ lipsițĭ, nu se ivesce o adevĕrată îngrijire de sĕracĭ, decâtŭ abia după nenorocitulŭ sfêrșitŭ alŭ rĕsboiului peloponesiacŭ. La începutŭ li s'a recunoscutŭ dreptulŭ d'a pretinde sprijinulŭ statului numai celorŭ ciungărițĭ în rĕsboiu, mai târḑiu tuturorŭ acelora, carĭ avéu unŭ venitŭ anualŭ mai micŭ ca 3 mine (cam 240 de mărcĭ séu 140 de fl.), și celorŭ ne capabilĭ d'a lucra. Ajutorulŭ, care se da numai după o cercetare, era de 2 obolĭ (12 cr.) pe ḑi. Afară de asta își mai ajuta omulŭ și prin reuniunĭ și décă ajungea într'o stare mai bună trebuiau restituite ajutórele.

In Roma multă vreme nu găsimŭ o disposițiune nicĭ de statŭ, nicĭ religiósă pentru ajutorarea sĕracilorŭ; dreptulŭ mai vechiu romanŭ nu dispune nicĭ măcarŭ ca părinții sĕ întrețină pe copii, séu aceștia pe părințĭ. Nu'i vorbă, se făcéu bogate darurĭ sĕracilorŭ, dér nu sub titlulŭ milosteniei, ci ca mijlocŭ de corumpere la alegerĭ și votărĭ. Mai târḑiu s'a ocupatŭ și statulŭ de sĕrăcime și după *lex Terentia* fiecare cetățénŭ primea 5 modii (25 scafe) cereale pe lună sub prețulŭ din têrgŭ, ér sub Clodiu chiar fără plată; *leges agrariae* ale lui Liciniu și ale Grachilorŭ privescŭ totŭ acéstă cestiune și avéu de obiectŭ împărțirea de pămênturĭ d'ale statului între cetățenii sĕracĭ. Iuliu Cesarŭ accentuà mai multŭ caracterulŭ îngrijirei de sĕracĭ la împărțirea de cereale, stabilindŭ numĕrulŭ celorŭ îndreptățițĭ a primí la 150,000 și dispunêndŭ ca numai săracii sĕ priméscă aceste ajutore fără plată. O hotărîre că cine sĕ se considere ca sĕracŭ nu s'a luatŭ nicĭ atuncĭ, când sub primii împĕrațĭ nu se mai împărțea cereale, ci pâne. Abia sub Nero și Adrianŭ se ivescŭ, pe lângă aceste ajutorărĭ din averea statului, și institute de binefacere, mai alesŭ pentru copii, numite alimentațiunĭ, care apoi se estinseră și asupra provincielorŭ. Ele s'au înființatŭ din averea privată a împĕraților. De altmintrelea mai aflămŭ în Roma între țehurile triburilorŭ o binefacere privată pentru bolnavii vĕduvele și orfanii membrilorŭ țehului.

Creștinismulŭ redede binefacerei érășĭ unŭ caracterŭ religiosŭ. Nu se'ntreba cui și cum se da, ci numai ce se da. Cerșetoria primì prin ordinele cerșetorescĭ unŭ modŭ de viéță religiósă. Administrarea fundațiunilorŭ mai marĭ destinate pentru sĕracĭ fù predată bisericei, póte la îndemnulŭ preoțimei. Biserica da a patra séu a treia parte din veniturile ei pentru sĕracĭ.

(va urma.)

Cursulŭ la bursa de Viena

din 16 Aprilie st. n. 1886

Rentă de aurŭ 4%	103 10
Rentă de hârtiă 5%	94 .0
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	152.25
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	100.10
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	127 25
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	117.25
Bonurĭ rurale ungare	104 50
Bonurĭ cu cl. de sortare	1C4 50
Bonurĭ rurale Banat-Timişŭ	104.60
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.60
Bonurĭ rurale transilvane	104 60
Bonurĭ croato-slavone	104 60
Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	100.—
Imprumutulŭ cu premiu ung.	119 25
Losurile pentru regularea Tisei şi Segedinului	124.30
Renta de hârtiă austriacă	84.95
Renta de arg. austr.	85.05
Renta de aurŭ austr.	114 20
Losurile din 1860	139 25
Acţiunile băncei austro-ungare	874 —
Act. băncei de creditŭ ung.	294.75
Act. băncei de creditŭ austr.	291 50
Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5.94
Napoleon-d'orĭ	10.02
Mărcĭ 100 împ. germ.	61 80
Londra 10 Livres sterlinge	126.10

Bursa de Bucuresci.

Cota oficială dela 1 Aprilie st. v. 1886.

	Cump.	vênd.
Renta română (5%)	90—	$91\frac{1}{2}$
Renta rom. amort. (5%)	$94\frac{1}{4}$	$94\frac{3}{4}$
» convert. (6%)	89—	90—
Împr. oraş. Buc. (20 fr.)	31—	33—
Credit fonc. rural (7%)	$102\frac{1}{2}$	$103\frac{1}{4}$
» „ „ (5%)	87—	$87\frac{1}{2}$
» » urban (7%)	99—	100—
» » » (6%)	92—	93—
» » » (5%)	$82\frac{1}{2}$	$83\frac{1}{2}$
Banca naţională a României 500 Lei	——	——
Ac. de asig. Dacia-Rom.	——	——
« » » Naţională	——	——
Aurŭ contra bilete de bancă	13 —	$14\frac{1}{2}$—
Bancnote austriace contra aurŭ	2.00—	2.02

Cursulu pieţei Braşovŭ

din 17 Aprilie st. n. 1886.

	Cump.	Vênd.
Bancnote românescĭ	8.73	8.75
Argint românesc	8.60	8.65
Napoleon-d'orĭ	9.98	10.01
Lire turcescĭ	11.20	11.30
Imperialĭ	10.20	10.30
Galbenĭ	5.86	5.90
Scrisurile fonc. »Albina«	100.—	101.—
Ruble Rusescĭ	124.—	$125.\frac{1}{2}$
Discontulŭ	7—10 % pe anŭ.	

„Furnica" cassă de economii societate pe acţiunĭ în Făgăraşŭ.

Bilanţulŭ cu 31 Decembre 1886.

Active.

	fl. cr.	fl. cr.
Cassa în numerariu		6,414.44
Cambie		53,136.91
Imprumuturĭ:		
pr. hipotecă	11,172.60	
„ Obligaţiunĭ cu cavenţĭ	19,371.30	30,543.80
Spese de fondare	815.82	
după amortisare de	203.98	611.94
Mobiliar	398.08	
după amortisare de	39.81	358.13
Diverse conturĭ debitóre		213.13
		fl. 91,278.49

Passive.

	fl. cr.
Capitale de acţiunĭ	30,000.—
Depunerĭ pentru fructificare	44,456.43
Interese anticipate pro 1886	1,092.65
Fondulŭ de reservă	148.94
Dividende neridicate	105.—
Diverse conturĭ creditóre	12,061.91
Profitŭ curatŭ	3,413.56
	3,413.56

Băgăraşŭ, în 31 Decembre 1886.

Direcţiunea:

Alesandru Micu, preşedinte m. p.

Duvlea Ilariu m. p.
Demetriu Chiserianŭ m. p. } membriĭ
Iuliu Danu m. p.

Comptabilŭ:
August Cepeş m. p.

Subsemnatulŭ comitetŭ esaminândŭ contulŭ presentŭ şi confruntându-lŭ cu cărţile principale şi ausiliare ale societăţii ţinute în bună regulă, l'amŭ aflatŭ în consonanţă cu aceeaşi şi esactŭ.

Făgăraşŭ, în 12 Aprile 1886. Comitetulŭ de supraveghiare:

Ioanŭ Turcu m. p., **Ioanŭ Poppŭ** m. p., **Nicolau Chiorniţă** m. p.

Onorabilă adunare generală!

Subsemnatulŭ comitetŭ de supraveghiare esaminândŭ conformŭ § 42 din statute contulŭ profitului şi perderilorŭ, precum şi bilanţulŭ cassei de economii „Furnica" societate pe acţiunĭ în Făgăraşŭ pentru anulŭ 1885 a aflatŭ tóte posiţiunile în deplină consonanţă cu registrele respective, purtate cu tótă esactitatea.

Ne luămŭ dar voia a Vĕ propune, a aproba computulŭ anualŭ pro 1885 şi a da direcţiunei absolutoriulŭ.

In privinţa împărţirei profitului curatŭ suntemŭ de acordŭ cu propunerea direcţiunei de a se împărţi conformŭ §. 46 din statute în modulŭ următorŭ:

din profitulŭ curatŭ de		fl. 3,413.56
5% dividendă după capitalulŭ socialŭ de fl. 30,000		„ 1,500.—
		fl. 1,913.55
5% fondulŭ de reservă	fl. 170.67	
7% tantiemă pentru direcţiune	„ 238,94	
2% tantiemă pentru oficialĭ	„ 68.27	477.88
iar din restulŭ de	„	1,435.68
4% supradividenda		1,200.—
Rĕmâne		135.68
din care fondului de reservă sĕ se adauge		117.84
ér restulŭ de		117.84

să se trécă în contulŭ profitului anului 1886.

Făgăraşŭ în 12 Aprile 1886

Comitetulŭ de supravegiare: **Ioanŭ Turcu** m. p., **Ioanŭ Poppŭ** m. p., **Nicolau Chiorniţă** m. p.

Tipografia ALEXI Braşovŭ.